

# Noviny GLOBE

16. mimořádné číslo

## 9. české GLOBE Games v Bánově, 5. - 7. 5. 2006



Organizátoři a partneři GLOBE Games 2006

Milí čtenáři,

Šestnácté číslo GLOBE novin je společným dílem 26 studentů – novinářů ze základních a středních škol z celé České republiky. Vzniklo u příležitosti konání devátých českých GLOBE Games v Bánově. Věříme, že naše postřehy a zážitky vám pomohou přiblížit atmosféru a průběh této mimořádné akce. V Bánově se setkali studenti ze 43 škol České republiky se studenty a pedagogy ze Slovenska, Maďarska, Polska i vzdáleného Libanonu. Mezi cca 300 účastníků GLOBE Games zavítali i vzácní hosté, např. pan Novák z Ministerstva životního prostředí, starosta Bánova pan Čapek a starosta Suché Lozi pan Gazdík, paní Albrechtová z Přírodovědné fakulty Karlovy univerzity aj.

Mimořádné je také samotné vydání těchto novin. Pracovali jsme na nich od sobotního odpoledne do nedělního rána, aby si je „ještě teplé“ mohli účastníci odvézt do svých škol. Pro zahraniční účastníky jsme připravili i jednu stránku v jazyce anglickém.

Příští rok se na jubilejních 10. GLOBE Games setkáme v Šluknovském výběžku. Už nyní se tam všichni moc těšíme a věříme, že nám vyjde počasí alespoň tak, jako letošní rok.

GLOBE Games 2006 skončily, ať žijí GLOBE Games 2006!

Přejeme vám příjemné počtení a spoustu krásných GLOBE dní.

-Váš redakční tým-

### VÍTEJTE V BÁNOVĚ

Bánov leží v podhůří Bílých Karpat, na jehož dně je pahorek zvaný Kalvárie. Město vzniklo v roce 1091 a žije zde 2100 obyvatel. Rozloha obce je 1622 ha. Z památek tu najdete kostel sv. Martina, pomník padlých rumunských vojáků nebo hrad, který byl v roce 1930 těžbou kamene zcela zničen. Bánov je známý každoroční bohatou úrodou česneku. Zlé a závistivé jazyky Bánovu přezdívali ČSOB (Česnekový Svaz Obce Bánov). Nedaleko obce začíná CHKO Bílé Karpaty. Dbá se také na to, aby tady bylo hodně zeleně. V Bánově úspěšně působí sportovní klub FC Bánov. Velké uznání si zaslouží folklorní soubory KUŘÁTKO a KOHÚTEK, které najdete při ZŠ v Bánově. Účastníci GG je měli možnost slyšet v pátek večer při zahájení. Zajímavá a oblíbená je místní jarní tradice „Nové léto“. Koná se 14 dnů před Velikonocemi. Děvčata mají kočky se svatými obrázky, obcházejí domy a prozpěvují. Ta nejmenší děvčata za to dostávají sladkosti.



### VODA V BATOHU DANY VOTÁPKOVÉ

Rozhovor s Jiřím Suchým, ředitelem pořádací školy.

A: Začnu trochu netradičně. Zájmový kroužek v Bánově, v rámci kterého funguje program GLOBE, jste pojmenovali podle chráněné rostliny: střevčíček pantoflíček. Chtěli jste tak poukázat na její silné ohrožení?

J. S. : Ani ne, to je rostlina, která roste v okolí.

A: Co Vám při organizování GG dělalo největší starosti a co Vás naopak potěšilo?

J. S. : Největší starostí mi dělalo počasí, protože pokaždé jsme zmokli. Dana Votápková zkrátka v batohu nosí vodu. Potěšilo mě, že se to zatím daří.

A: Které stanoviště je podle Vás nejnáročnější a které nejlehčí?

J. S. : Já si myslím, že ta stanoviště jsou vyrovnaná. Není tam nějaké moc lehké nebo těžké stanoviště, ale to by ses měla zeptat spíše dětí. Pro mě osobně by bylo nejlehčí volné stanoviště – kytičky.

- Anna Biernátová, Suchá Loz, 19 let -

- Kristýna Vaňková, ZŠ J. Bublíka, Bánov, 13 let -  
- Martin Navrátil, ISŠT Zlín, 15 let -

Kolem osmé hodiny večerní se začaly hloučky natěšených gloubáků shromažďovat v sále bánovské Základní školy Josefa Bublíka. Proč? Začínaly totiž 9. české Globe Games s přízviskem Czech open. U slavnostního zahájení nesměl chybět žádný z aktivních českých týmů. Přestože se jednalo o Globe Games v české režii, přijeli také zahraniční soutěžící. Přivítali jsme naše sousedy ze Slovenska a Polska i ze vzdálenějšího Maďarska, dokonce z exotického Libanonu. Večerem jako tradičně provázeli moderátoři Tereza a Lukáš



Osamělá zeměkoule uprostřed fotbalového hřiště

(sekundování pohotovými tlumočnicemi), kteří hned na úvod požádali o slovo ředitele školy v Bánově Jiřího Suchého. Ten nás svými vlídnými slovy naladil na zítřejší klání a krátce seznámil s dominantami obce. Představily se nám také důležité hlavy Globe v České republice jako na příklad stálice Dana Votápková nebo nová posila projektu Zuzka Jakobová. Publikum uvítalo kulturní zpestření v podobě písní od místního folklórního souboru Kuřátka. Velký obdiv účastníků si získala digitální prezentace aktivit Globe škol v letošním roce. Nově vzniklou organizaci Czech globe veterans vtipně uvedli její čeští představitelé Tomáš Tunkl a Petr Nehyba. Přítomným rozproudila krev v těle bývalá žákyně ZŠ Bánov Anna Biernatová energickým výrazovým tancem. Nakonec nastal okamžik, který byl pro soutěžící týmy asi nejdůležitější – losování zítřejšího pořadí. Každý tým po zjištění svého startovního čísla zvolal svůj pokřik a zamával vlajkou. Úvodní ceremoniál se možná zdál někomu dlouhý, ale letos se nás sjelo do Bánova více než minulý rok.

- Adéla Skoupá, Gymnázium Moravská Třebová, 13 let -

## GLOBALIZACE ZELENÝCH

Při zpáteční cestě (z terénu) jsme kladli obyvatelům Bánova otázky v anketě. Celkem nám odpovědělo 21 lidí. První otázka zněla: Víte co se právě teď děje ve vaší obci? Ze zajímavých a vtipných odpovědí jsme vybrali tyto: nějaký pochod, výstavba obchodáku, globalizace zelených, výstavba domova důchodců ... V druhé otázce zazněly tipy týkající se počtu účastníků - 50, 2000... jen dva lidé tipovali správně. Na třetí dotaz lidé uváděli turistické zajímavosti – Velký Lopeník, Mikulčin vrch, Boží muka, Muzeum Komenského v Uherském Brodě, Lucháčovice, okolní příroda, zámek Světlo, Slatina. V dalších odpovědích zazněly názvy

států skoro celé Evropy. Avšak správná odpověď na otázku, kteří cizinci se účastní GG, nepadla.

66% dotázaných obyvatel Bánova třídí odpad správně, 10% třídí odpad částečně a zbytek netřídí vůbec. Stejnou otázku ohledně třídění odpadu jsme položili osobnostem, které se zúčastnili GG. Všichni z nich odpad třídí a správně.

- Anna Biernatová, Suchá Loz, 19 let; Eliška Veselá, Pardubice, 16 let -  
- Anežka Marešová, Česka Třebová, 13 let; Pavlína Šetková, Stříbro, 12 let -

## ZŠ JOSEFA BUBLÍKA

Bánovská škola je velmi stará, byla založena roku 1951. Cti být spolupořadatelem letošních GLOBE Games se jí dostalo proto, že dlouhodobě patří k nejlepším a nejpilnějším školám v projektu. Dostala řadu ocenění od NASA. Škola právě prochází rekonstrukcí, a proto se nemůžeme divit, že ještě před několika dny to ve školní aule vypadalo doslova jako na staveništi. Ale díky uklízečkám, učitelům a jiným spřízněným duším nás bánovská škola přivítala v krásném stavu a zahajovací ceremoniál byl výborně nachystaný. Možná by vás mohlo zajímat, proč se zrovna tato škola jmenuje ZŠ Josefa Bublíka. Josef Bublík byl bánovský rodák a hrdina, který zahynul po atentátu na Reinharda Heydricha. V roce 1942 byl vysazen spolu s dalšími šesti parašutisty v prostoru křivoklátských lešů, kde měl zvláštní úkol - zabít Heydricha. Po neúspěšném atentátu se sedm parašutistů ukrývalo v pravoslavném kostele v Praze. Dne 18. června 1942 začali kostel obléhat vojáci a gestapo a parašutisté se útokům neubránili. O všech sedmi hrdinech se napsalo mnoho knih a natočilo několik filmů. Na počest Josefa Bublíka se ZŠ Bánov jmenuje po něm.

-Jakub Rusek, ZŠ Svitavy 12 let; Marek Sala, ZŠ Borovského, 13 let-

## BÁNOVSKÉ KALVÁRIE A HRÁDEK

Ještě před sto lety stával v Bánově středověký hrad, který sloužil jako obrana proti dobováčným Tatarům, jejichž nájezdy do oblastí Moravy byly v minulosti velice časté. Nedochovaly se žádné materiály, které by nám ukázaly, jak hrad vypadal. Podle historických zdrojů byl zničen díky tatarským nájezdníkům z Uher. Byl zbudován na sopečném kopci, který je významný jako památné místo i jako turisticky vyhledávaná lokalita. Místní obyvatelé jej nazývají „Skala“, jelikož pod kalváriemi se nachází nejlepší příklad sopečné činnosti v České republice. Zároveň je to ukázka podsouvání zemských desek, a to desek Českého masívu a Bílo karpatské. Název Kalvárie je proto, že na vrcholku tohoto kopce stávaly tři kříže. Ty měly zdejšímu věřícímu lidu připomínat biblickou tragedii a být symbolem utrpení zdejšího lidu v dobách barbarských nájezdů. Za 2.světové války byly zničeny a v nedávné době znovu obnoveny.

- Tomáš Masarik, Gymnázium Jana Pivečky Slavičín, 16 let -



Skalní útvar Hrádek

**MOTIVAČNÍ TRASA GLOBE GAMES 2006**

Současně s hlavní soutěží probíhala i akce pro veřejnost – motivační trasa. Ta byla určena nejen pro nejšířší veřejnost, ale i pro „neglobácké“ školy. Trasa sestávala ze čtyř stanovišť. Na prvním stanovišti se lidé dozvěděli, jak Globáci měří počasí a prohlédli si meteorologickou budku. Na druhé zastávce měli možnost prozkoumat pedologické vybavení a rozluštili i zašifrovanou zprávu o půdě. Třetí stanoviště bylo skryto v pěkném listnatém lese, ideálním místě na trochu biometrie. Tady se měřila výška stromů a zajímavá byla i klasická Kimova hra, zaměřená na poznávání stromů v lese. Nejlepší však bylo podle nás čtvrté a poslední stanoviště – hydrologie. Zájemci se naučili měřit průhlednost vody, zjišťovat teplotu tekoucích vod a poznávat drobné vodní živočichy, které si sami ulovili. Akce byla velmi pěkná i díky sympatickým organizátorům. Je jenom škoda, že se této události nezúčastnilo více lidí z řad veřejnosti.

Přesto organizátorům děkujeme za hezké zážitky.

- *Jakub Rattay, Střední lesnická škola Šluknov, 18 let -  
- Ondřej Bílek, ZŠ Dělnická 13 let. -*



*Tým v aktivním zápolení na stanovišti č. 2*

**Z TOHO MRÁČKU NEZAPRŠÍ**

Když ráno všechny soutěžní týmy vyrazily do boje o vytoužené vítězství, bylo nádherné, takřka letní počasí. Možná i proto bylo pro většinu z nás stoupání po rozpálené asfaltce docela nepřijemné, nicméně na svá místa dorazili všichni relativně včas. Celé klání pak probíhalo podle očekávání, dokud jsem asi kolem druhé hodiny nedorazil na stanoviště číslo 2 pro české týmy. Nedělo se nic neobvyklého, na tomto stanovišti měli soutěžící podle jistých meteorologických podkladů a také podle fotografií určit místo na planetě. Náhle přišel na stanoviště starší muž, jehož visací jsem si nestihl všimnout. V ruce držel fotografický aparát a s nadšením před jedním z kantorů prohlásil: „Mám dojem, že tohle budou první Globe Games, které nám nepokazí déšť. Vždycky se nějaká ta přehánka objevila, ale dneska to vypadá dobře.“ Za několik okamžiků, co tento sympatický muž odešel, se nad obcí Bánov objevila tmavá a nebezpečně vypadající mračna. Přestože přihlížející organizátoři a účastníci her ještě několik minut chrlili optimistické poznámky na valící se temno, začalo za několik minut vydatně pršet. Skrčený pod deštníkem s dalšími třemi lidmi jsem si nemohl odpustit jedinou poznámku: „Tak snad příště.“

- *Jan Štěpánek, SPŠ Otrokovice, 17 let -*

**ŠÍLENÁ KLÁVESNICE**

Při návštěvě stanoviště GPS navigace jsem si na protějším svahu všiml několika pobíhajících účastníků, kteří v křečích vybíhali a sbíhali krátký, ale zato prudký svah kopce. Smysl této hry mi sice zatím unikal, ale při zpáteční cestě jsem se rozhodl to tajuplné stanoviště číslo 3 navštívit. Když jsem uviděl zoufalé a upocené tváře, sevřelo se mi hrdlo. Princip byl, dá se říci, jednoduchý. V poli

ohraňeném provázekem se skrývaly zatížené karty čísel od jedné do třiceti. Tento objekt zobrazoval klávesnici a tým musel dokončit štafetu až po číslo třicet. Přitom na sebe členové hlasitě křičeli a upozorňovali se navzájem na polohu čísel. Chvilí jsem trpěl pozoroval s klidem v duši, že se mě tato „kratochvíle“ netýká. Když se mě však jedna z organizátorek zeptala jestli jsem člen týmu, leknutím jsem skoro nedýchal a odpovídal: „Ne, to ne...“. Toto stanoviště mě nadchlo hlavně svou odvázaností. Upřímně však prohlašuji, že pokud by novináři psali Globe noviny takovýmto způsobem, závěrečný ceremoniál by se proměnil spíše ve smuteční obřad.

- *Jan Štěpánek, SPŠ Otrokovice, 17 let -*

**STAROSTA SUCHÉ LOZI MÁ KOSMICKÝ KOŠ**

Starosta Suché Lozi Petr Gazdík byl jedním z hostů těchto GG. Po zahájení jsem ho však již nezastihla, a protože bydlí nedaleko od soutěžní trasy stejně jako já, tak jsem ho překvapila u něho doma.

Anna: Vy jste stál spolu s Jiřím Suchým u zrodu programu GLOBE v Bánově (v roce 1997), změnil se za tu dobu tento program nějak? Jak?

Petr Gazdík: Tehdy jsme vlastně nevěděli do čeho jdeme. Neuvědomovali jsme si do jak velké věci jdeme, považovali jsme to za takovou „hru“, bavilo nás to. Až po čase jsme zjistili, jak velký záběr program GLOBE má, kolik škol je do něho zapojených a jak velký vliv to na děti má, to nás naučily až zkušenosti. Změnilo se vlastně to, že GG vypsely, jsou dlouhodobé výsledky, nejen krátkodobé a to je dobře.

Anna: Vy jste měl nedávno možnost shlédnout přírodní rezervaci Horní louky (nachází se v okolí Bánova, ale patří Suché Lozi), která se už 3 roky zachraňuje, můžete něco říci o této rezervaci, čím je zvláštní, a také něco o přírodě v okolí?

Petr Gazdík: Zvláštní je tím, že se v ní nachází karpatské orchideje vstavače, tedy ony tam už skoro vymřely, ale teď se začínají vzmáhat, to znamená, že když tam jdu teď, tak na těch místech, kde byl dříve les, jsou teď desítky vstavačů bledých a jiných vzácných druhů. Příroda tady v okolí je úžasná, kdykoliv působí uklidňujícím dojmem a i díky tomu, že je dosud turisticky neobjevená, je taková, jaká je.

Anna: Podporuje obec Suchá Loz nějakým způsobem tyto GG?

Petr Gazdík: My jsme nabídli pomoc, ale pan ředitel Suchý to zařídil jinak, takže je podporujeme hlavně morálně, např. jsme poskytli nějaké propagační materiály tady o regionu a okolí.

Anna: Třídíte odpad? Jak?

Petr Gazdík: My máme takový kosmický koš – tady na papír, plasty, železo,... (názorně ukazuje)

Anna: Děkuji za rozhovor.

- *Anna Biernátová, Suchá Loz, 19 -*



*Pozadí čtyř odvážných po úspěšném absolvování stanoviště „klávesnice“*

## BIOMETRIE? CO TO JE?

Rozhovor s „obsluhou“ stanoviště Biometrie.

Jaké tady měli soutěžící úkoly?

Museli změřit obvod stromu bez pásma, pak výšku stromu, pokryv, zahrát si Kimovu hru ... Pokryv? Mnozí z nás ani nevědí, co to pokryv je. Je to činnost, při které se díváte na oblohu a zapisujete, jestli je vidět obloha nebo listí. A jak se pokryv tedy měří?

Pomocí tabulárního denzitometru. To je rolka od toaletního papíru, na které jsou na jednom konci provázky a na druhém konci je další provázek s korálkem. Díváte se a provázek na jednom konci musí splývat s korálkem na opačném konci. Jdete po úhlopříčce čtverce a každý druhý krok se kouknete a zapisujete, co vidíte.

Co je Kimova hra? V našem případě se jedná o čtverec o 8x8 polích, kde je 5 obrázků listů, šíšek... Soutěžící mají 2 minuty na to, aby si vše zapamatovali, pak se čtverec zakryje a do tabulky se musí zapsat, na kterém poli byl jaký obrázek a také určit, ke kterému stromu listy nebo šíšky patří.

- Eliška Ctiborová, Gymnázium Voděradská - Praha 10, 13 let -



Kuk do denzitometru...

## SMRKY, BOROVICE, ... LES

Rozhovor s Janou Albrechtovou z Karlovy univerzity v Praze

Eliška: Jak jste se dostala ke GLOBE Programu?

J. A.: Dostala jsem se ke GLOBE díky profesorovi Barrymu Rockovi z USA, který je jedním z prvních zakládajících vědců GLOBE Programu v roce 1994, kdy spolupracoval s tehdejšími viceprezidentem USA Al Gorem, který je duchovním otcem programu. S panem profesorem máme od roku '96 vědecké projekty zaměřené na sledování stavu lesů. Měli jsme společný projekt s NASA. Probíhal v Krušných horách a jednalo se o zlepšení stavu této lokality. Pan profesor má projekt s názvem Forest Watch – je zaměřen na monitorování stavu borovice bílé. Na základě tohoto programu jsem založila roku 1999 projekt „Jak se mají Smrky“.

- Eliška Veselá, Pardubice, 16 let -

## KOBEREČEK S BUDKOU

Meteorologie byla rozdělena na dvě části. První byl „kobereček“, kde soutěžící přiřazovali názvy mraků k obrázkům a ke správné výšce. Ve druhé části pro ně byla připravena meteorologická budka s určováním okamžité, maximální a minimální teploty, vlhkosti vzduchu a množstvím srážek. Dále týmy musely vypočítat světový čas a poznat procenta oblačnosti.

„To se dá. Protože s tím ve škole pracujeme, tak to známe. I když mraky byly těžký“, prohlásila jedna ze soutěžících. Její skupina se shodla na tom, že i přesto, že se to učili, v rozhodující chvíli se jim všechny informace smíchaly dohromady. Myslíme, že i přes obtížnost tohoto stanoviště si to všichni soutěžící užili.

- Tereza, Schola, Humanitas, 16 let -  
- Dominika, ZŠ Lysice, 15 let -

## WO CO TU GO?

Dostali jsme nápad vyrazit do ulic a podiskutovat s občany Bánova o GLOBE Games. Celkem jsme mluvili s 22ti bánovskými obyvateli. Většina se tvářila, že o ničem neví, ale přesto jsme narazili i na lidi, kteří o projektu GLOBE aspoň slyšeli, přinejlepším věděli i něco víc. Potkali jsme také různě horlivě pracující nebo spěchající občany, ale jinak byli lidé přívětiví a dostalo se nám plno zajímavých odpovědí na otázku: víte něco o akci, která teď probíhá na škole ZŠ Bánov nebo o projektu GLOBE? Z jejich odpovědí vybíráme:

„Já su školník, vím o tom hodně. Já su teďka ve škole od rána do večera.“

„Ano, vím, dyť ste tu šli kolem, měli ste tu ten pochod s tu zeměkulú. Mosíme sa starat, aby to tu bylo krásné. Máme rádi prírodu a nesmíme ju ničit, abychom nebyli barbaři.“

„Je to neco o prírodě a o chování k prírodě. Studujú tady počasí a ekologiju. Neco jako ochránci přírody.“

„Já sem ich teda viděla, jak idú.“

„Znám to velmi dobře...“

„My zme tu enem na návštěvě.“

„Samozřejmě, že vím, já tu mám tú hospodu, toš já vím šeco.“

„Nevím, vůbec nevím.“

„Glóbe?“

- Kateřina Štovičková, Gymnázium Litomyšl, 17 let -

- Tomáš Masarik, Gymnázium Jana Pivečky Slavičín, 16 let -

- Jakub Rusek ZŠ Svitavy, 12 let -

- Marek Sala, ZŠ Borovského, 13 let -

## ZMĚNA

Rozhovor s Miroslavem Novákem z Ministerstva Životního prostředí.

Eliška: Jak se stal z ředitele neziskové organizace člověk z ministerstva?

M. N.: Byl to prostý důvod - založil jsem rodinu a potřeboval jsem stálý příjem.

Eliška: Jaká je náplň Vaší práce?

M. N.: Vzdelávání světa, poskytování finanční podpory neziskovým organizacím.

Eliška: Po kolikáté se účastníte GLOBE Games?

M. N.: Chtěl jsem se účastnit už třikrát, ale nemohl jsem, takže teď je to poprvé.

- Eliška Veselá, Pardubice, 16 let -

## VEČERNÍ AKTIVITY

V sobotu večer byl pro soutěžící připraven bohatý zábavní program, z něhož si každý mohl vybrat nějakou činnost. Tentokrát byl program opravdu různorodý. Největší zájem byl o workshop afrického bubnování, o kuželky a o stará řemesla. Ovšem zajímavé byly i ostatní aktivity, jako například: po stopách slavných detektivů, scrabble, ruční papír, stolní tenis, ...

- Anna Biernátová, Suchá Loz, 19 let -



Písmenka nejen v první třídě – hra scrabble

## OUR INTERNATIONAL TEAMS

This year came to Bánov students from different parts of our country and from Lebanon, Slovakia, Hungary and Poland. Visitors from abroad showed as their presentations of their schools and countries on Friday evening. It was great and interesting. On Saturday morning we rolled a big model of our Earth and then the directors of Globe started Saturday games. We went few kilometres from school and then members of international teams were divided to eight groups according to animals on their cards – Frogs, Bees, Deers, Hedgehogs, Birds, Trilobites, Snails and Snakes.

### Programme

Whereas Czech teams had eight stations, international teams had only six. Before going to separate stations, they had to make their own flag with their animals and signatures. After that they went to these stations:

1st – pH GAME, where they had to make specific pH of water by the help of plants

2nd – GLOBE DATA, where students were guessing different parts of the world following the clues

3rd – HYDROLOGY, where students had to do measurements with water (you know...:o))

4th – BIOMETRY in the forest

5th – ENGLISH, where students had to communicate and guess some english words etc.

6th – METEOROLOGY, where they were taking atmospheric measurements and so on

### Interview

We asked international teams few classic questions. Unfortunately we didn't catch all eight teams, so we are sorry.

DO YOU LIKE YOUR TEAM? WHAT ABOUT A COOPERATION?

BEES: Yes, we are a funny group. The cooperation is good.

DEERS: We won't probably win, but it is funny. Cooperation is quite good, but some people are quiet.

HEDGEHOGS: Cooperation? Great!

BIRDS: Cooperation is good. Could be better... Could be worse...

DO YOU LIKE BÁNOV? WHICH STATION DID YOU LIKE THE MOST?

BEES: Weather is hot... We have a bad day. (singing) 'Cause we have a bad day :o). We like English station and Biometry was also fun.

DEERS: Globe data were good, because it was easy and we like the directors there.

HEDGEHOGS: We like this area. The most favourite was English and Meteorology.

BIRDS: We like Hydrology.

HOW ABOUT FOOD?

BEES: Quite good, except today meat – it smells strange...

DEERS: Great! I think much better than at our school.

HEDGEHOGS: Really good. But the potatoes should be baked! Be sure to write it in the news! :o)

- Aneta Slavíková, GY Humpolec, 14 let -  
 - Radka Šuláková, ZŠ Kvítková, 14 let -  
 - Anna Štindlová, ZŠ Pod Marjánkou, 15 let -



DEERS discussing globe data



DEERS taking hydrological measures

| List | N° Group | Name of Group | Points | Stars |
|------|----------|---------------|--------|-------|
| 1    | 3        | Snail         | 26     | 12    |
| 2    | 7        | Hedgehog      | 26     | 7     |
| 3    | 2        | Bird          | 25     | 8     |
| 4    | 1        | Deer          | 23     | 16    |
| 5    | 8        | Trilobite     | 23     | 13    |
| 6    | 4        | Frog          | 21     | 6     |
| 7    | 6        | Snake         | 20     | 8     |
| 8    | 5        | Bee           | 18     | 6     |



pH game

The big is Battle of this day,  
 but only one is winners way.  
 Everybody want to win,  
 but isn't winner only him.  
 Girls and boys and everybody,  
 listen please to somebody.  
 Go to globe games every year,  
 don't have of this game a fear.  
 This poem is only for you,  
 but win can only.... only Who????

Ondřej Bílek, ZŠ Dělnická, 12 let

**CHKO BÍLÉ KARPATY**

Letošní GLOBE Games se odehrály v nádherné scénérii Bílých Karpat a my jsme se, stejně jako před dvěma lety v Brumově-Bylnici, mohli při svých soutěžních bojích zároveň kochat kouzelnou přírodou. Bílé Karpaty však mají o hodně starší historii než GLOBE Games. První osídlení je doloženo už z období neolitu, 6 000 - 3 500 př. n. l. V minulosti zde proběhlo mnoho odlesnění, protože bylo potřeba orné půdy a sadů. Výsledkem jsou tisíce hektarů jedinečných květnatých luk s roztroušenými dřevinami, typickými pro zdejší krajinu. V CHKO Bílých Karpat se vyskytuje 103 chráněných druhů rostlin, z toho je 27 v kategorii kriticky ohrožených, 37 silně ohrožených a 39 v kategorii ohrožených druhů. Ty nejnámější patří do čeledi vstavačovitých, z celkového počtu 56 druhů doložených v České republice jich v Karpatech můžeme nalézt 41! Ze stromů se nejvíce vyskytuje buk lesní a některé polopřirozené bučiny patří k nejlépe zachovaným v České republice. Hojně je zde zastoupena také říše zvířat. Nejčastěji narazíte na čolky, velice zajímavá je i kuňka žlutobřichá, nemluvě o ptactvu, savcích a jiných. Celý pás pohoří je jedna velká chráněná biosférická oblast, která patří k nejcenějším nejen v Česku, ale i v celé Evropě.

- Kateřina Štovičková, Gymnázium Litomyšl, 17 let -



Start Globe Games byl u nádrže Ordějov

**A CO DĚLALI „STAŘÍCI“ ?**

„Staříci“, jak nazval naše učitele jeden z účastníků, si možná mysleli, že stráví dnešní den odpočinkem od nás – svých nejmilovanějších žáků a studentů. Ale to se spletli! Byl pro ně připraven program, který vám přiblíží anketa. Na naše dotazy odpovídali pan Bohumil Láska a paní Veronika Švajdová.

Jakub: Čeho zajímavého jste se dnes zúčastnili?

Oba: Přednáška „Jak se daří smrkům“, biometrie-fenologie a zapojení Globe do normální výuky?

Ondra: Myslíte, že dnešní akce pro vás bude přínosem?

B. L.: Určitě, nové informace, kontakty, internetové adresy, prostě dobré.

V. Š.: Samozřejmě.

Jakub: Přivítali byste i jiné semináře? Jaké?

B. L.: Ano, praktická ochrana přírody.

V.Š.: Na jeden den toho bylo dost ale příště snad lokální botanika a zoologie.

Ondra: Co se vám nejvíce líbilo a co vás naopak zklamalo?

B. L.: Přednáška paní doktorky Albrechtové – jediné počasí

V. Š.: Organizace a praktická část –opět počasí

- Jakub Rattay, SLŠ Šluknov, 18 let -  
- Ondřej Bílek, ZŠ Dělnická, 13 let -

**CO JSME SE DOZVĚDĚLY ANEB STRÍPKY**

Pokládaly jsme některým z vás všetečné otázky, abychom co nejvíce populy atmosféru. Osm z jedenácti dotázaných nám tvrdilo, že nohy je nebolí. Ze stanovišť byla nejoblíbenější čísla 9, 10, 8 a 3. Rozesmála vás (i nás) elektrická udice, která při úlovku zapálala. Našli se i tací, kteří spali sami v tělocvičně. Lesárna ze Šluknova spala pod širým nebem a romantiku narušovala zima. Potěšily vás „pekné baby v týme“, jídlo, ocenili jste internet, aquapark, bowling, některé potěšily samotné GG. Ve všech případech vás zaujala příroda Bánova. Někteří na nás spustili dlóóóze, nekeří po valašsky, jiní hele votvírali vokna a byli aj taci co mluvili kratce. Jazykové bariéry však byly našťestí celkem snadno překonatelné. Ryby se prý v přehradě Ordějov dají najít a ulovit také. Místní lidé

**9. české GLOBE Games, Bánov, 5. - 7. 5. 2006**

byli všeobecně velice ochotni s námi rozprávět, a tak jsme častokrát nedostali ani odpovědi na otázky. Plny různých dojmů jsme opustily místo činu(ů), které přímo dýchalo soutěživou, ale přesto příjemnou atmosférou.

- Simona Popelková, ZŠ Vsetín, Rokytnice, 15 let -  
- Adéla Skoupá, Gymnázium Moravská Třebová, 13 let -

*Sobotní večerní program skýtal mnohá umělecká vyžití.*



**KDO JSME MY, NOVINÁŘI ?**

Dlouhou dobu jsme mlčeli, nedávali o

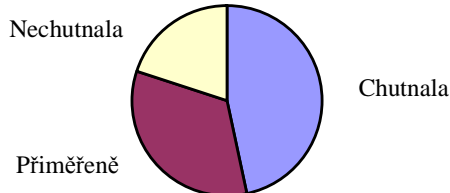
sobě vědět, ale letos jsme se odhodlali povědět vám pravdu. Pravdu o nás novinářích. Kdo vůbec jsme, kde jsme se vzali, a co na GLOBE Games vlastně děláme? Přijeli jsme z různých koutů republiky stejně tak jako účastníci GG. Jsme úplně normální lidé, kteří však na GG, jak si možná někdo myslí, nelenoší, ale tvrdě pracují. Nesoutěžíme s ostatními týmy, soutěžíme hlavně s časem. Naš úkol je ukořistit co nejzajímavější

a nejrůznější informace, které se na GLOBE Games „šustnou“. Následně je zformovat do výstižných článků, vytvořit jednotlivé novinové stránky a dlouho do noci je upravovat, dělat korektury atd. Když jde vše hladce, k ránu začneme tisknout a následně skládat horké GLOBE Noviny. Uvažte, že při průměrných 150 výtiscích se můžeme pasovat na malou tiskárnu. Tvorba novin je však velké dobrodružství a jeden nikdy neví, co se může stát. Z našich zkušeností víme, že třeba technika je nevyzpytatelná, a když ji nejvíce potřebujeme, rozhodne se stávkovat. A tak každý rok býváme rádi, že se aspoň na hodinku zachumláme do spacáku. Přesto nás humor ani píle neopouští a těšíme se, až si naše články přečtete. Nejdůležitější je, že jsme skvělý tým i přesto, že jsme se nikdy předtím (až na výjimky) nesekali. Všechny nás stmeluje nejen zájem o žurnalistiku, ale hlavně naše šéfredaktorka Jana Popovičová.

-Kateřina Štovičková, Gymnázium Litomyšl, 17 let -

**DOBROU CHUŤ**

Zeptala jsem se 28 účastníků, jak jim chutná strava v Bánově. Výsledky jsou tyto:



**SLOVNÍČEK**

Slovanským jazykům - polštině a slovenštině - rozuměl snad každý z nás. Co však víme o jazyku ugrofinském, o maďarštině? Upřímně řečeno nic. A tak nabízíme malou lingvistickou ochutnávku několika Globe pojmů.

**česky**  
Srážky  
Mraky  
Kyselost

**maďarsky**  
esik as esoe  
felkoek  
saus

-Simona Popelková, ZŠ Vsetín, Rokytnice, 15 let -

| CELKOVÉ POŘADÍ ČESKÝCH ŠKOL |  |                  |      |        |
|-----------------------------|--|------------------|------|--------|
| Pořadí                      | škola  | věk. kategorie   | body | hvězdy |
| 1                           | Gymnázium Voděradská, Praha 10                     | smíšená družstva | 51   | 26     |
| 2                           | Schola Humanitas, Litvínov                         | smíšená družstva | 50   | 24     |
| 3                           | Základní škola, Nádražní, Bystřice nad Pernštejnem | smíšená družstva | 50   | 23     |
| 4                           | Gymnázium, Aloise Jiráska Litomyšl                 | 16 – 19 let      | 49   | 21     |
| 5                           | Gymnázium dr. A. Hrdličky, Humpolec                | 16 – 19 let      | 48   | 25     |
| 6                           | Gymnázium Fr. Palackého, Valašské Meziříčí         | 16 – 19 let      | 48   | 24     |
| 7                           | SPŠ, Ústí nad Labem 400 11                         | 16 – 19 let      | 45   | 21     |
| 8                           | ZŠ Vsetín, Rokytnice                               | 13 – 15 let      | 44   | 21     |
| 9                           | ZŠ Mánesova, Stříbro                               | 13 – 15 let      | 44   | 13     |
| 10                          | Gymnázium, Kadaň                                   | 16 – 19 let      | 43   | 22     |
| 11                          | ČAG České Budějovice                               | 13 – 15 let      | 43   | 21     |
| 12                          | Gymnázium Dačice                                   | 16 – 19 let      | 43   | 20     |
| 13                          | ISŠ - COP, F.Palackého, Valašské Meziříčí          | 16 – 19 let      | 43   | 19     |
| 14                          | ZŠ Pod Marjánkou, Praha 6                          | 13 – 15 let      | 43   | 18     |
| 15                          | ZŠ Borovského, Karviná-Ráj                         | 13 – 15 let      | 42   | 23     |
| 16                          | ZŠ Brumov - Bylnice                                | 13 – 15 let      | 42   | 21     |
| 17                          | ZŠ Sokolovská, Svitavy                             | 13 – 15 let      | 42   | 20     |
| 18                          | ZŠ Pomezí  | 13 – 15 let      | 42   | 19     |
| 19                          | ZŠ J. Bublíka, Bánov                               | do 12 let        | 41   | 20     |
| 20                          | ZŠ J. Bublíka, Bánov                               | do 12 let        | 40   | 25     |
| 21                          | ZŠ TGM, Moravské Budějovice                        | do 12 let        | 40   | 19     |
| 22                          | Gymnázium Česká Třebová                            | 13 – 15 let      | 39   | 26     |
| 23                          | Purkyňovo gymnázium Strážnice                      | 13 – 15 let      | 39   | 18     |
| 24                          | SOULaR Bzenec - Hodonín                            | 16 – 19 let      | 38   | 22     |
| 25                          | Gymnázium J. Pivečky Slavičín                      | smíšená družstva | 38   | 21     |
| 26                          | SPŠ Otrokovice                                     | 16 – 19 let      | 38   | 18     |
| 27                          | Střední lesnická škola Šluknov                     | 16 – 19 let      | 37   | 21     |
| 28                          | Gymnázium Moravská Třebová                         | 13 – 15 let      | 37   | 19     |
| 29                          | ZŠ Lískovec, Frýdek-Místek                         | 13 – 15 let      | 37   | 18     |
| 30                          | ZŠ a MŠ Domamil                                    | 13 – 15 let      | 37   | 18     |
| 31                          | ZŠ Jílovská, Praha 4                               | 13 – 15 let      | 36   | 21     |
| 32                          | Gymnázium Jateční, Ústí nad Labem                  | smíšená družstva | 36   | 20     |
| 33                          | ZŠ G.A.Lindrnera, Rožďalovice                      | 13 – 15 let      | 36   | 20     |
| 34                          | ISŠT COP, Zlín                                     | 16 – 19 let      | 36   | 19     |
| 35                          | ZŠ Lysice  | 13 – 15 let      | 36   | 17     |
| 36                          | ZŠ Křesomyslova, Praha - 4                         | 13 – 15 let      | 36   | 15     |
| 37                          | ZŠ Staňkova, Pardubice                             | 13 – 15 let      | 35   | 21     |
| 38                          | ZŠ a MŠ Albrechtice                                | 13 – 15 let      | 34   | 21     |
| 39                          | ZŠ Zlín, Kvítkova                                  | 13 – 15 let      | 34   | 20     |
| 40                          | ZŠ Mlýnská 1, 789 85 Mohelnice                     | 13 – 15 let      | 32   | 13     |
| 41                          | ZŠ Otrokovice, Mánesova                            | 13 – 15 let      | 31   | 11     |
| 42                          | ZŠ Dělnická, Sokolovská, Karviná                   | 13 – 15 let      | 30   | 18     |
| 43                          | ZŠ nám. Chaplina, Praha 5                          | smíšená družstva | 28   | 15     |
| 44                          | ZŠ Opavská, Vítkov                                 | do 12 let        | 26   | 17     |



Zuzka Jakobová a Dana Votápková, koordinátorky projektu GLOBE



Josef Čapek, starosta obce Bánov



Petr Bob Daniš, ředitel Sdružení TEREZA



**Sdružení TEREZA**  
pomáhá dětem a mládeži  
vytvářet zdravé prostředí pro život  
a stát se aktivními členy  
občanské společnosti.

#### Historie:

Občanské sdružení TEREZA má více než 25leté zkušenosti s ekologickou výchovou v celé ČR. Tvorbě a koordinaci výukových projektů a programů pro děti se věnuje od roku 1991.

#### Činnost:

##### Školní ekologické projekty

- jsou aktivní metodou výuky na základních a středních školách v celé ČR
- mají různou náročnost a různé zaměření: sledovat kyselost srážek, hledat úspory energie, zjišťovat kvalitu vody, zkoumat ekosystém lesa
- v ČR jsme koordinátorem mezinárodních projektů GLOBE (studenti denně monitorují životní prostředí a odesílají svá měření do centrály v USA) a Ekoškola (studenti i pedagogové jsou zapojeni do ekologizace svých škol)
- každoročně se do projektů zapojují 500 škol, tj. 30 000 dětí

##### Výukové programy pro děti

- jsou určeny pro děti a studenty z mateřských, základních a středních škol
- rozšiřují běžnou školní výuku a propojují jednotlivé školní předměty
- jsou zaměřeny na přírodní a ekologickou tematiku, historii a domácí a světové tradice
- každý rok se uskuteční 300 programů a projde jimi 5 000 dětí

##### Akce pro veřejnost

- pořádáme festivaly pod širým nebem: jarní oslavy Dne Země a podzimní Den stromů
- pravidelně se jich účastní 2 000 návštěvníků

##### Semináře pro učitele

- seznamujeme pedagogy s prací na projektech, se zajímavými metodami výuky a novými pomůckami pro žáky
- každý rok probíhá 60 seminářů a účastní se jich 1 000 učitelů

#### Kontakt:

Sdružení TEREZA, Haštalská 17, 110 00 Praha 1,  
tel.: 224 816 868, fax: 224 819 161  
tereza@terezango.cz, www.terezanet.cz

#### ORGANIZÁTOŘI GLOBE GAMES 2006:

Sdružení TEREZA a ZŠ JOSEFA BUBLÍKA V BÁNOVĚ,  
ve spolupráci s Czech GLOBE veterans



#### ZÁŠTITU PŘEVZALI:

Obec Bánov a Zlínský kraj



#### HLAVNÍ PODPOROVATELÉ:

Mezinárodní visegradský fond  
KPMG Česká republika, s.r.o  
Obec Bánov  
Zlínský kraj  
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR  
Ministerstvo životního prostředí ČR



#### DALŠÍ PODPOROVATELÉ:

Beníček Josef - ELEKTROMONTÁŽE, Bánov  
Buják Libor - Topenářská firma, Bánov  
KOZAP s.r.o., Uherský Brod  
KREDIT s.r.o. Slavkov  
Lesy České republiky, s. p.  
LINEA a.s., Nivnice  
Nakladatelství Slovart  
Řihák, velkoobchod papírem, Uherský Brod  
Slovácké strojírna a.s., Uherský Brod  
STYROLAN  
Šimanský František, stavební činnost, Bánov  
UNILEVER  
VOMA s.r.o., Uherský Brod  
Zálešák - Nábytek z masivu, Bánov  
a mnozí další. DĚKUJEME.



Sdružení TEREZA a ZŠ Josefa Bublíka v Bánově děkují také všem **dobrovolníkům**, kteří obětavě pomáhali se zajištěním letošních GLOBE Games a bez jejichž pomoci by se tato akce nemohla uskutečnit.

**16. vydání GLOBE novin** dne 8. 5. 2006, nákladem 150 výtisků připravil **redakční tým** ve složení:

šéfredaktoři (Sdružení TEREZA): Jana (Japík), Honza; redakce: Aneta, Ajka, Radka, Jakub, Marek, Tomáš, Katka, Kristýna, Pája, Anežka, Anička, Eliška, Honza, Hanka, Rut, Petr, Eliska, Dominika, Adéla, Simona, Ondra a další.

**NOVINÁŘI DĚKUJÍ ZA POMOC  
ČLENŮM PEDAGOGICKÉHO SBORU ZŠ JOSEFA BUBLÍKA V BÁNOVĚ A DALŠÍM MILÝM A OCHOTNÝM  
DOBROVOLNÍKŮM.**

